

Radioamatöörimääräys

Annettu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2014

Viestintävirasto on määrännyt 7 päivänä marraskuuta 2014 annetun tietoyhteiskunta-kaaren (917/2014) 97 §:n 3 momentin ja 304 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla:

Luku 1 Yleiset säännökset

1 § Määräyksen tarkoitus

Tämän määräyksen tarkoitus on edistää radioviestinnän häiriöttömyyttä sekä tietoyhteiskuntakaaren 3 §:n 13 kohdassa määritellyjä radioamatööri- viestinnän harjoittamisen tarkoituksia.

2 § Soveltamisala

Tässä määräyksessä määrätään radioamatöörilähettimien rakenteesta ja käytöstä sekä muista radioamatööriviestinnässä noudatettavista erityisistä säännöksistä.

3 § Määritelmät

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- 1) *radioamatöörilähettimellä* radiolähetintä, joka toimii jollakin Viestintäviraston radioamatööriviestintään määräämällä radiotaajuudella ja joka voi toimia taajuusalueella 26 MHz - 2450 MHz vain kansainväliseen teleliikenneyleissopimukseen¹ liittyvässä radio-ohjesäännössä tai Viestintäviraston määräyksessä radioamatööritoimintaan osoitetuilla taajuusalueilla.
- 2) *radioamatööriasemalla* radioasemaa, johon sisältyy yksi tai useampi radioamatöörilähetin.
- 3) *radioamatööritoistinasemalla* radioamatööriasemaa, joka on tarkoitettu automaattisesti lähettämään edelleen radioamatöörilähetyksiä ilman luvan haltijan välitöntä valvontaa;
- 4) *modulaatiohuipputeholla* (pX) radiolähettimen normaaliolosuhteissa antennin syöttöjohtoon yhden radiotaajuuden jakson aikana modulaatioverhokäyrän korkeimmassa huipussa antaman tehon keskiarvoa;
- 5) *kantoaaltoteholla* (pZ) moduloimattoman radiolähettimen antennin syöttöjohtoon yhden radiotaajuusjakson aikana antaman tehon keskiarvoa;

¹ Saatettu voimaan asetuksella 43/1986.

6) *harhalähetteillä* lähetteitä, joiden taajuus on lähetystaajuuden ulkopuolella ja joiden tasoa voidaan pienentää vaikuttamatta informaation siirtoon.

Luku 2 Lupa ja tunniste

4 § Luvanhaltija

Radioamatööri lupa myönnetään tietoyhteiskuntakaaren 40 §:n mukaisesti luonnolliselle henkilölle, jolla on samaisen lain 265 §:n 1 momentissa tarkoitettu pätevyystodistus² radioamatöörilähettimen käyttöön, tai oikeushenkilölle, jonka tarkoitus on radioamatööriviestinnän harjoittaminen ja jonka radioamatööri aseman valvojalla on tällainen pätevyystodistus.

5 § Radioamatööri aseman erikoislupa

Seuraavien radiolähettimien hallussapitoon ja käyttöön on oltava radioamatööri aseman erikoislupa:

- a) radioamatööri toistinasema, joka ei ole luvanhaltijan välittömässä valvonnassa ja
- b) radioamatööri asema, joka toimii ilman radioamatöörin välitöntä valvontaa.

Muun erikoislupaa edellyttävän radioamatööri aseman kuin toistinaseman valvojalla on oltava yleisluokan tai teknillisen luokan pätevyystodistus.

6 § Radioamatööri aseman kutsumerkki

Radioamatööri aseman kutsumerkkinä käytetään radioluvassa määrättyä aseman kutsumerkkiä, jos ei jäljempänä 2 - 5 momentissa muuta määrätä. Kutsumerkki on lähetettävä radioyhteyden alussa ja yhteyden aikana vähintään kerran kymmenessä minuutissa. Kutsumerkki on lähetettävä yleisesti vastaanotettavissa olevalla tavalla.

Jos suomalaisen radioamatööri aseman radioluvassa määrättyssä kutsumerkissä on välittömästi Suomen kansallisuustunnuksen jäljessä numero 0, on kutsumerkkinä käytettävä muualla Suomessa kuin Ahvenanmaan maakunnan alueella radioluvassa määrättyä aseman kutsumerkkiä, jonka perään on liitetty kauttaviiva sekä numero 1-9.

Jos suomalaisen radioamatööri aseman radioluvassa määrättyssä kutsumerkissä on välittömästi Suomen kansallisuustunnuksen jäljessä muu numero kuin 0, on kutsumerkkinä käytettävä Ahvenanmaan maakunnan alueella radioluvassa määrättyä aseman kutsumerkkiä, jonka eteen on liitetty kirjaintunnus OH0 ja kauttaviiva, tai jonka perään on liitetty kauttaviiva ja numero 0.

Muun kuin suomalaisen radioamatööri aseman kutsumerkkinä käytetään määrättyä aseman tunnusta, jonka eteen on muualla Suomessa kuin Ahvenanmaan maakunnan alueella liitetty kirjaintunnus OH ja kauttaviiva ja Ahvenanmaan maakunnan alueella kirjaintunnus OH0 ja kauttaviiva.

² radioamatöörin pätevyystodistus

Sen lisäksi, mitä kutsumerkistä on määrätty 1-4 momentissa, saa kutsumerkin perään liittää kauttaviivalla erotettuna myös lisämerkin tai merkkisarjan.

Luku 3 Radioamatöörilähtettimen käyttö

7 § Radioamatööriaseman lähetys

Radioamatööriasemaa saa käyttää lähetystoimintaan niillä taajuuksilla, jotka Viestintäviraston radiotaajuusmääräyksessä on osoitettu radioamatööri-toimintaan.

Radioamatööriviestinnässä ei saa käyttää tarpeettoman suurta lähetystehoä tai -kaistanleveyttä.

8 § Salauksen kielto

Radioamatööriviestintää ei saa koodata salaustarkoituksessa. Viesti saa kuitenkin sisältää koodatun osuuden, jonka tarkoitus on varmentaa lähettäjä tai viestin eheys.

9 § Toisen radioamatööriaseman käyttö

Toisen radioamatööriasemaa käytettäessä ei saa ylittää käyttäjän eikä aseman luvanhaltijan pätevyysluokan oikeuksia. Jos toisen radioasemaa käytetään sen luvanhaltijan tai kerhoaseman valvojan välittömässä valvonnassa, saadaan kuitenkin käyttää luvan haltijan tai aseman valvojan pätevyysluokan oikeuksia sen estämättä, mitkä ovat käyttäjän oikeudet.

10 § Muu viestintä kuin radioamatööriviestintä

Radioamatööriasemalla saa olla yhteydessä muuhun radioasemaan kuin radioamatööriasemaan kun on kyse ihmishengen välittömästä pelastamisesta tai uhkaavan hätätapauksen estämisestä taikka viranomaisen johtamasta pelastuspalveluharjoituksesta.

11 § Kielletty radioamatööriviestintä

Radioyhteyksien pitäminen on kielletty sellaisen maan radioamatööriasemiin, jonka telehallinto on ilmoittanut, ettei se salli tällaisten yhteyksien pitämistä.

12 § Samanarvoiset ja toissijaiset oikeudet

Taajuusalueella, jolla radioamatööriviestinnällä on Viestintäviraston antaman radiotaajuusmääräyksen mukaan toissijaiset oikeudet, radioamatöörilähetykset eivät saa aiheuttaa haitallisia häiriöitä samaa taajuusaluetta ensisijaisin oikeuksin käyttävälle radioviestinnälle.

Taajuusalueella, joka on Viestintäviraston antaman radiotaajuusmääräyksen mukaan annettu samanarvoisin oikeuksin radioamatööriviestinnälle ja muulle radioviestinnälle, radioamatöörilähetykset eivät saa aiheuttaa haitallisia häiriöitä saman taajuusalueen suomalaiselle radioviestinnälle.

13 § Yhteisön radioamatööriaseaman valvonta

Yhteisön radioamatööriasemalla on oltava valvoja, joka valvoo radioviestintää koskevien säännösten noudattamista radioamatööri-toiminnassa. Valvojan nimi on ilmoitettava Viestintävirastolle.

Jos radioamatööri-toistinaseman valvoja havaitsee, että toistinasemaa käytetään radioviestintää koskevien säännösten tai radioluvan ehtojen vastaisesti, hänen on katkaistava toistinaseman lähettimen toiminta viivytyksettä.

14 § Radioamatööriaseaman käyttö suomalaisessa aluksessa

Radioamatööriaseaman käyttämiseen suomalaisessa aluksessa on oltava aluksen päällikön suostumus. Radioamatööriaseaman käyttö on lopetettava välittömästi, jos aluksen päällikkö, aluksen varustamo, merenkulkuviranomainen, satamaviranomainen tai Viestintävirasto vaatii sitä.

Radioamatööriaseaman käyttö ei saa häiritä aluksen muuta radioviestintää, aluksen radioaseaman turvallisuuspäivitystä eikä muiden aluksella olevien radiolaitteiden toimintaa.

15 § Radioamatööriaseaman käyttö suomalaisessa ilma-aluksessa

Radioamatööriasemaa saa käyttää suomalaisessa ilma-aluksessa Suomen ilmatilassa, jos radioamatööriaseaman käyttämiseen on liikenteen turvallisuusviraston (TRAFI) hyväksyntä ja ilma-aluksen päällikön suostumus.

Radioamatööriaseaman käyttö on lopetettava välittömästi, jos ilma-aluksen päällikkö, ilma-aluksen omistaja, ilmailuviranomainen tai Viestintävirasto vaatii sitä.

Ilma-aluksen radioasemaan kuuluvien lähettimien, vastaanottimien, antennien ja syöttöjohtojen käyttäminen radioamatööriviestintään on kielletty.

Radioamatööriaseaman käyttö ei saa haitata ilma-aluksen radioaseaman radioviestintää eikä häiritä muiden ilma-aluksessa olevien laitteiden toimintaa.

Radioamatööriasemalla suomalaisessa ilma-aluksessa saa käyttää Viestintäviraston radiotaajuusmääräyksessä radioamatööriviestintään määrättyjä alle 30 MHz taajuuksia. Yli 30 MHz taajuuksista saa käyttää vain radioamatööri-viestinnälle ensisijaisin yksinoikeuksin varattuja taajuuksia.

Luku 4 Tekniset määräykset

16 § Radioamatöörilähettimen ominaisuudet

Jos radioamatöörilähetin on rakenteeltaan sellainen, että suurin sallittu lähetysteho on mahdollista ylittää, lähetin on varustettava mittarilla, jolla voidaan luotettavasti varmistua tehorajan noudattamisesta.

Radioamatööriaseaman aiheuttamat harhalähetteet on pidettävä mahdollisimman vähäisinä:

1) Alle 30 MHz:n taajuuksille osuvien harhalähetteiden vaimennuksen pitää olla vähintään 40 dB verrattuna lähettimen ulostulotehoon. Harhalähetteen huipputeho (pX) ei saa ylittää 10 mW.

2) Yli 30 MHz:n taajuuksille osuvien harhalähetteiden vaimennuksen pitää olla vähintään 60 dB verrattuna lähettimen ulostulotehoon. Radioamatööri-toiminnalle osoitettujen taajuusalueiden ulkopuolella harhalähetteen huipputeho (pX) ei saa ylittää 25 μ W.

Jos harhalähetteet kuitenkin aiheuttavat haitallista häiriötä muulle radioviestinnälle, harhalähetteiden vaimennusta on lisättävä 20 dB 2 momentissa määrätystä arvoista.

Radioamatöörilähettimen lähetystaajuuden on pysyttävä mahdollisimman vakaana.

Radioamatööriaseman lähete on pidettävä kaikissa käyttöolosuhteissa radioamatöörikäyttöön osoitetun taajuusalueen sisällä. Alle 30 MHz taajuuksilla suurin sallittu kaistanleveys on 8 kHz. Taajuusalueilla 50 - 146 MHz suurin sallittu kaistanleveys on 18 kHz. Kuitenkin taajuusalueilla 472 - 479 kHz, 10100 - 10150 kHz ja 70,00 - 70,050 MHz suurin sallittu kaistanleveys on 1 kHz.

Jos radioamatööriaseman aiheuttama kentänvoimakkuus ylittää kentänvoimakkuuden, mitä sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset täyttävän häiriintyvän radiolaitteen, telepäätelaitteen, sähkölaitteen tai televerkon tulee sietokykyvaatimusten mukaisesti häiriintymättä sietää, poistetaan tai rajoitetaan häiriö tietoyhteiskuntakaaren 277 §:n mukaisesti.

17 § Radioamatööri-toistinaseman ominaisuudet

Radioamatööri-toistinaseman lähettimen on oltava rakenteeltaan sellainen, että se käynnistyy vain avaussignaalista.

Radioamatööri-toistinaseman kauko-ohjausjärjestelmän on oltava sellainen, että vain toistinaseman valvoja pystyy ohjaamaan asemaa.

Luku 5 Voimaantulosäännökset

18 § Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015 ja se on voimassa toistaiseksi.

19 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen

Tämä määräys on julkaistu Viestintäviraston määräyskokoelmassa ja se on saatavissa Viestintäviraston asiakaspalvelusta:

Käyntiosoite	Itämerenkatu 3 A, Helsinki
Postiosoite	PL 313, 00181 Helsinki
Puhelin	0295 390 100
Faksi	0295 390 270
WWW-sivusto	http://www.viestintävirasto.fi/
Y-tunnus	0709019-2

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2014

Asta Sihvonen-Punkka
pääjohtaja

Jarno Ilme
johtaja